

Sygn. akt II Ca 968/13

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Beata Piwko**

Sędziowie: **SSO Elżbieta Ciesielska (spr.)**

SSO Rafał Adamczyk

Protokolant: st. prot. sąd. Agnieszka Baran

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 4 grudnia 2014 r.

sprawy z wniosku W. K.

z udziałem R. K., G. K., J. K. i K. K.

o dział spadku

na skutek apelacji wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego w Busku - Zdroju

z dnia 9 maja 2013 r., sygn. akt I Ns 73/09

postanawia: oddalić apelację i orzec, że wnioskodawca i uczestnicy ponoszą koszty postępowania apelacyjnego związane ze swym udziałem w sprawie.

II Ca 968/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 9 maja 2013r. wydanym w przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy w Busku Zdroju w punkcie pierwszym oddalił wniosek W. K. o dział spadku po S. K., a w punkcie II orzekł, że wnioskodawca i uczestnicy ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Rozstrzygnięcie swoje Sąd Rejonowy oparł na ustaleniach faktycznych, które przedstawił w pisemnym uzasadnieniu (k. 225). W świetle tych ustaleń faktycznych Sąd Rejonowy stwierdził , iż z dowodów zaferowanych w sprawie, wynika że S.i M.małżonkowie K., rodzice wnioskodawcy byli jedynie posiadaczami gospodarstwa rolnego położonego w miejscowości P.o powierzchni 5,686 ha, zgłoszonego przez W. K.do podziału jako majątek spadkowy pozostały po S. K.zmarłym 2 września 1959r. Ponieważ na nieruchomości te Naczelnik Gminy w N.w dniu 13 maja 1977r. wydał akt własności ziemi (...)stwierdzający, iż stanowią one własność Z. K., a tak wnioskodawca, jak i uczestnicy nie wskazali żadnego innego majątku wchodzącego w skład spadku po S. K., to stwierdzając, że brak jest majątku spadkowego pozostałego po S. K.podlegającego podziałowi, Sąd Rejonowy wniosek W. K.o dokonanie działu spadku po S. K.oddalił. Rozstrzygnięcie o kosztach Sąd I instancji oparł na podstawie art. 520 par. 1 k.p.c.

Apelację od postanowienia wywiódł wnioskodawca W. K., zaskarżając je w całości i zarzucając mu nieprawidłowość polegającą na wadliwym postępowaniu Sądu, który w sytuacji gdy wydane zostało postanowienie o nabyciu spadku po jego ojcu, ustalony ostateczny krąg uczestników, złożony wniosek z dnia 28 listopada 2012r. o podział cywilny spadku po S. K. , oraz wydane zostało postanowienie sądu o zwolnieniu wnioskodawcy od kosztów sądowych w postępowaniu o

dział spadku, ostatecznie z nieznanymi mu przyczynami oddalił jego wnioski o dział spadku. Podnosząc powyższe zarzuty, apelujący wniósł o uchylenie Postanowienia Sądu Rejonowego w Busku Zdroju z dnia 9 maja 2013r. oddalającego jego wnioski o dział spadku i rozstrzygającego o kosztach sądowych w sprawie.

W toku postępowania apelacyjnego W. K. dodatkowo podnosił, iż Sąd Rejonowy w Busku Zdroju wydając w sprawie I Ns 610/05, w dniu 8 grudnia postanowienie o uzupełnieniu postanowienia tegoż Sądu o stwierdzeniu nabycia spadku po S. K. zmarłym 2 września 1959r. w części dotyczącej dziedziczenia gospodarstwa rolnego, stwierdził, że wchodzące w skład spadku po S. K. gospodarstwa rolne na podstawie ustawy nabyli: żona M. K. i dzieci W. K., Z. K. i C. K., stwierdzając tym samym, iż w skład spadku po S. K. wchodzi gospodarstwo rolne. Początkowo apelujący popierał apelację i zawarte w niej żądanie, a następnie w toku postępowania zmienił swoje żądanie wnosząc o ustalenie, że w skład majątku wspólnego wchodzi gospodarstwo rolne wraz z zabudowaniami mieszkalnymi, o areale 6,46ha, dokonanie podziału tego majątku poprzez przyznanie całości spadkobiercy W. K., ze zobowiązaniem go do spłaty na rzecz R. K. i G. K. ich części spadku, po dokonaniu jej sprzedaży, a nadto uznania Z. K. za niegodnego spadku po ojcu S. K..

SĄD OKRĘGOWY ZWAŻYŁ CO NASTĘPUJE:

Apelacja jest niezasadna i jako taka nie mogła być uwzględniona.

Na wstępie rozważań dotyczących zarzutów i wniosków apelacyjnych, stwierdzić należy, iż Sąd Okręgowy, po przeprowadzeniu z urzędu dowodu z akt księgi wieczystej (...) prowadzonej w Sądzie Rejonowym w Busku Zdroju (k. 3) na okoliczność, iż akt własności ziemi znak (...) wydany w dniu 13 maja 1977r. przez Naczelnika Gminy N., stwierdzający, iż Z. K. syn S. i M. stał się z mocy prawa właścicielem nieruchomości oznaczonych w ewidencji gruntów (...) – numerami: (...) numerami: (...) i (...) – numerami: (...), obejmujących powierzchnię 6,46 ha, położonych w P. wraz z zabudowaniami w całości, wobec nie zaskarżenia go w terminie stał się ostateczny, oraz postanowienia Sądu Rejonowego w Busku Zdroju z dnia 16 maja 2005r. wydanego w sprawie I Ns 741/04 na okoliczność stwierdzenia nabycia spadku po S. K., ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy w pełni akceptuje i przyjmuje za własne. Podkreślić przy tym należy, iż czyniąc takie ustalenia Sąd Rejonowy dokonał wszechstronnej analizy całego materiału dowodowego oceniając go zgodnie z wymogami art. 233 par. 1 k.p.c. W świetle zaś tych ustaleń, potwierdzonych jedynie dowodem w postaci odpisu aktu własności (...) opatrzonego klauzulą ostateczności, stwierdzającym, iż nabycie nieruchomości nastąpiło nieodpłatnie, prawidłowo Sąd Rejonowy stwierdził, że wskazane przez W. K. jako spadek po S. K. działki bez wątpienia od dnia 4 listopada 1971r. stanowiły z mocy prawa własność Z. K., a tym samym nie mogą być przedmiotem działu spadku otwartego w dniu 2 września 1959 po S. K.. Zaznaczyć w tym miejscu należy, iż wobec tej okoliczności mającej pierwszoplanowe znaczenie dla wyłączenia gospodarstwa rolnego położonego w Pisku Wielkim z masy spadkowej pozostałej po S. K., mogącej podlegać obecnie podziałowi w przedmiotowej sprawie, drugorzędne znaczenie, pomimo wymogu wynikającego z przepisu art. 680 par. 2 k.p.c. miał fakt, nie przedstawienia tak przez wnioskodawcę W. K., jak i przez uczestników dowodów stwierdzających, że nieruchomość ta stanowiła istotnie w dniu 2 września 1959r. własność S. K.. W tym miejscu podkreślić należy, iż dowodu takiego wbrew oczekiwaniom apelującego nie stanowi postanowienie Sądu Rejonowego w Busku Zdroju wydane w sprawie I Ns 610/05 o uzupełnieniu postanowienia w sprawie I Ns 741/04, stanowiące, iż wchodzące w skład spadku po S. K. gospodarstwo rolne na podstawie ustawy nabyli: żona M. K. oraz dzieci W. K., Z. K. i C. K. po 1/4 części każde z nich. Orzeczenie to bowiem nie ustala prawa własności spadkodawcy do konkretnego, określonego indywidualnie majątku, a jedynie stwierdza, kto i w jakim zakresie nabywa w drodze dziedziczenia prawa do danego majątku spadkowego, wskazanego w toku postępowania o stwierdzenie nabycia spadku jako wchodzącego w skład pozostałego po spadkodawcy majątku. Kwestia wykazania, iż istotnie prawa takie do konkretnych rzeczy ruchomych jak i nieruchomości należały do spadkodawcy, nie są przedmiotem postępowania w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku, lecz dopiero w sprawie o dział spadku. Dopiero w sprawie o dział spadku osoby zainteresowane, do których należą spadkobiercy, wymienieni w prawomocnym postanowieniu stwierdzającym prawa do spadku po danym spadkobiercy, zobowiązane są do wykazania jaki konkretnie majątek wchodził w skład spadku, przedstawiając na tę okoliczność dowody własności. Podkreślić nadto należy, iż w sprawie o dział spadku osoby zainteresowane muszą także wykazać, istnienie tego majątku w chwili, gdy domagają się jego działu. Niedopuszczalnym byłoby bowiem rozstrzygnięcie w

toku takiego postępowania o przyznaniu jakiegokolwiek spadkodawcy, prawa do przedmiotu, który czy to przestał istnieć, czy też przed datą działu spadku skutecznie z masy spadkowej został wyłączony / por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2003r. II CKN 1265/00 /. Taka właśnie sytuacja ma miejsce w przedmiotowej sprawie. Unormowania zawarte w ustawie z dnia 26 października 1971r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych (Dz. U. Nr 27, poz.250) przesądzają o tym, że nieruchomości należąca do spadku, jeżeli zostanie nabyta na własność spadkobiercy w trybie uwłaszczenia nie może być przedmiotem postępowania sądowego w sprawie o dział spadku tj. nie może być przedmiotem podziału jako element majątku spadkowego / por. pogląd Sądu Najwyższego zaprezentowany w uchwale z dnia 7 grudnia 1983r. III CZP 60/83 /. W tym miejscu podkreślić także należy, iż wbrew wywodom apelującego zawartym tak w apelacji jak i w licznych jego pismach skierowanych do akt sprawy w toku trwania postępowania odwoławczego, po wejściu w życie art. 63 ustawy z dnia 1991r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, sąd jest związany decyzją administracyjną- aktem własności ziemi, jeżeli została ona uznana przez właściwy organ administracyjny za ostateczną. To związanie oznacza związanie co do osoby właściciela, obszaru nieruchomości, przebiegu granic, ale także zakresu prawa własności.

Reasumując powyższe rozważania, stwierdzić należało, iż zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego jest prawidłowe, a podniesione przez apelującego zarzuty i żądania nie trafne, i jako takie nie mogące skutkować zmianą prawidłowego orzeczenia wydanego przez Sąd I instancji. Wobec takiego wniosku Sąd Okręgowy działając na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację W. K..

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 520 par. 1 w zw. z art. 13 par. 2 i art. 391 par. 1 k.p.c.

/SSO. E. Ciesielska/ /SSO. B. Piwko/ /SSO. R. Adamczyk/